

ייעוץ המשפטי לממשלה

האגודה לזכויות האזרח
בישראל
05-08-2014
נתקבל

ירושלים, ט' אב תשע"ד
05 אוגוסט 2014

מס' מסמך: 004-99-2014-012246
(בתשובה נא לציין מספרנו)

לכבוד
עו"ד תמר פלדמן
האגודה לזכויות האזרח בישראל
נחלת בנימין 75
תל אביב 65154

שלום רב,

הנדון: מדיניות התקיפה בעזה במסגרת מבצע "צוק איתן"
סמך: מכתבכם מיום 21.7.14

במענה לפנייתכם שבנדון, אתכבד להשיבכם כדלקמן:

כוחות צה"ל מונחים לפעול בהתאם לחזרות הדין הבין-לאומי, ובכלל זה בהתאם לעקרונות ולהזרות דיני הלחימה. מבין אלה, עקרון ההבחנה ועקרון המידתיות הם בגדר מושכלות ראשוניים. כך, מותרת רק תקיפה מכוונת של מטרות צבאיות, ורק כזו העומדת בדרישות המידתיות ונעשים מאמצים מרביים לחיננע מפגיעה באזרחים שאינם נוטלים חלק ישיר בלחימה. פגיעה באזרחים שאינם נוטלים חלק ישיר בלחימה אינה מקדמת מטרות ממטרות הצבא או המדינה. היא חותרת תחתיהן.

כדי להבטיח קיום מחויבויות אלה, מקבלים הדרג המדיני וצה"ל ייעוץ משפטי שוטף. אנו מלווים באופן קבוע את ישיבות ועדת השרים לביטחון לאומי (חקבינט המדיני-ביטחוני). גורמי הפרקליטות הצבאית מלווים את פעילות הצבא, וכאשר מתעוררות סוגיות עקרוניות או חדשניות, מובאות אלה להכרעה.

יובהר, כי ההפרות הרבות והבוטות של המשפט הבין-לאומי מצד ארגון החמא"ס, אינן גורעות מהמחויבויות של צה"ל ומדינת ישראל לדין. יחד עם זאת, אין להתעלם מאופיו של האיום המופנה כלפי מדינת ישראל. בפעולותיהם בנגד ישראל, ארגוני חטרור עושים שימוש ציני ונפשע באוכלוסייה אזרחית כמגן אנושי מפני פעילות צה"ל. במציאות זו, לצערנו, גם תקיפות חוקיות ומידתיות המעשות בהתאם לדין הבין-לאומי, עלולות לגרום לפגיעה בלתי מכוונת ובלתי רצויה באזרחים וברכוש אזרחי.

היועץ המשפטי לממשלה

בצה"ל ובמשרד המשפטים קיימים מנגנוני בדיקה וחקירה שתפקידם לבדוק תלונות וטענות ביחס לפעילות כוחות צה"ל, כחלק ממתויבותה של המדינה לכללי המשפט הבין-לאומי. מדינת ישראל לא היססה והעמידה מנגנונים אלה לבחינה של ועדה ציבורית בראשות שופט בית המשפט העליון בדימוס, יעקב טירקל, ובחשתתפות משקיפים זרים וטובי המומחים בעולם בתחומי המשפט הרלוונטיים. בדין וחשבון המסכם את עבודתה, קבעה הוועדה כי "מנגנוני הבדיקה והחקירה של תלונות וטענות בדבר הפרות של זיני חלחימה הקיימים בישראל ודרכי פעולתם מתיישבים, בדרך כלל, עם חובותיה של מדינת ישראל לפי כללי המשפט הבינלאומי." הוועדה אף המליצה מספר המלצות שמטרתן לשפר עוד יותר את מנגנוני הבדיקה והחקירה הקיימים. חלק מהמלצות הוועדה כבר מיושמות. הריני להבחיר כי כל תלונה או טענה ביחס לפעילות כוחות צה"ל תזכה למענה ראוי.

בברכה,

יהודה וילנטין

העתק:

פרקליט המדינה

הפרקליט הצבאי הראשי

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (פלילי)

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (ייעוץ)

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (בינלאומי)